

Rodamón

4/III/1978

Rodamón —que és el nom d'un setmanari nou de trinca, escrit en català i destinat a un públic de nois i noies— és un mot que, excepcionalment, s'escriu amb accent, que duu accent gràfic. Rodamón, que és un mot, prosòdicament, anàleg als noms propis Ramon o Segimon, o als mots comuns segon, pregon o saxofon, contràriament a tots aquests mots, que s'han d'escriure sense accent gràfic —perquè són mots aguts acabats en on— duu un magnífic accent agut a la darrera síl·laba. I si algú en dubta, que ho miri al diccionari.

Es el que no han fet —mirar-ho al diccionari— els qui han expressat llurs dubtes sobre la bondat de l'accentuació gràfica del mot que constitueix el títol de la nova publicació catalana. I és aquest fet el que volem fer objecte d'un comentari: que molt sovint hom s'estima més discutir i polemitzar i argumentar sobre l'ortografia o l'accentuació d'un mot, o sobre la seva significació o la seva admissibilitat, que no pas resoldre expeditivament la qüestió amb una oportuna i ràpida consulta al diccionari que, potser, fins i tot, tenen a l'abast de la mà. Podem reportar, per la nostra part, la sorpresa que hem provocat, en més d'una ocasió en què se'ns ha formulat alguna consulta sobre llenguatge, perquè la primera cosa que feiem era obrir el diccionari, com si faltéssim a les regles del joc. I doncs? No es tracta pas d'aprovar un examen, sinó de resoldre una consulta amb eficàcia i seguretat.

Tornant el rodamón, és un mot que s'accentua com a compost de món —substantiu— que duu l'accent anomenat didàctic per tal de diferenciar-lo de món —possessiu arcaïtzant—. Es un cas poc corrent però no únic: entre els mots composts en els quals es manté l'accent diacrític dels monosíl·labs simples que contenen, tenim anotats els següents: adéu, adéu-siau, besnét, rebesnét, repèl, (a) contrapèl, substí i les formes verbals desfèu, refèu, satistèu, etc.

ALBERT JANE